

holdsvis skolepenge og opholdsudgifter til unge håndværkere, der søger en videregående teoretisk uddannelse.

Det har imidlertid vist sig nødvendigt at reservere en del af bevillingen til understøttelse af visse lærlinge, der ikke kan få understøttelse til skolepenge og opholdsudgifter. Det drejer sig om lærlinge, som ikke kan påberåbe sig den læremesteren i henhold til lærlingelovens § 12, stk. 1, påhvilende pligt til at holde lærlingen til at deltage i undervisningen på den stedlige tekniske skole. Således som denne bestemmelse altid har været forstået, er læremesteren kun pligtig at betale lærlingens skolegang, såfremt lærestedet ligger indenfor en afstand af 7 km fra undervisningsbyen; for den i lærlingelovens § 12, stk. 2, omhandlede undervisning på faglige dagskoler er grænsen 10 km. Da det er ønskeligt, at også de ikke-skolepligtige lærlinge kommer på skole, har man anset det for rimeligt at yde disse elever, der er henvist til selv at betale de med skolegangen forbundne udgifter, en særlig understøttelse i form af delvis dækning af deres udgifter til rejserne til og fra skolestedet. I denne forbindelse har man også haft for øje, at det må anses for hensigtsmæssigt at yde støtte i form af hjælp til dækning af udgifter til rejse til centralt beliggende faglige skoler, idet man derved kan opnå en bedre udnyttelse af disse skolers kapacitet og imødegå ønsker om bygning af flere små tekniske skoler.

Bevillingen til elevunderstøttelser er imidlertid fortrinsvis bestemt til hjælp for sådanne unge håndværkere, der ønsker fortsat dygtiggørelse på eksamensskoler, håndværkerskoler m. v., og anvendelsen af et ikke ringe beløb til rejseunderstøttelser for håndværkslærlinge medfører derfor en mærkbar reduktion af det beløb, der er til rådighed for det egentlige formål. Direktøren for håndværkerundervisningen har derfor med tilslutning fra det tekniske skoleråd indstillet, at rejseunderstøttelser fremtidigt opføres som en selvstændig konto på finansloven, og således at en sådan kontos pålydende ikke bliver fradraget elevunderstøttelseskontoen.

For skoleåret 1949—50 har der af bevillingen været stillet 75.000 kr. til rådighed til rejseunderstøttelser til de omhandlede lærlinge. Af dette beløb har det kun været muligt at yde indtil 62 pct. af de afholdte rejseudgifter, og såfremt der skulle have været bevilget rejseunderstøttelser også til ca. 225 kvalificerede lærlinge, hvis ansøgninger kom for sent frem, ville der have været brug for yderligere 13.500 kr. Under hensyn til, at det tidligere anvendte beløb således ikke har været tilstrækkeligt til formålet, har direktøren for håndværkerundervisningen og skolerådet overfor handelsministeriet indstillet, at der søges hjemmel til at yde rejseunderstøttelser med 75 pct. af de til lærlingenes befordring erlagte udgifter, således at kontoen i lighed med de tilskud, der ydes til ophold ved og uddannelse på folkehøjskoler, landbrugs-skoler og lignende, søges reguleret på de årlige tillægsbevillingslove efter det behov, der hvert år måtte være herfor.

Handelsministeriet må anse det for rimeligt, at man fra statens side hjælper de unge lærlinge, der på grund af lærestedets beliggenhed i forhold til skolen ikke kan kræve, at læremesteren skal betale deres undervisning. Man må endvidere mene, at det er mere økonomisk at hjælpe disse lærlinge til at komme til de bestående skoler end at oprette nye skoler for at kunne skaffe dem den undervisning, de har et rimeligt krav på.

En sammenligning med de understøttelser, der gives til ophold på højskoler m. v., viser, at håndværkerunderstøttelserne fortsat ikke er så høje som understøttelserne til ophold på højskolerne, og man anser det ikke for rimeligt, at de omhandlede rejsegodtgørelser skærper denne ulighed.

Handelsministeriet har anset det for rimeligt, at der uddeles rejseunderstøttelser til de pågældende lærlinges befordring. Man har dog under hensyn til den foreliggende økonomiske situation ikke anset det for opportunt på indeværende tidspunkt at fremsætte forslag om etablering af en selvstændig bevilling på finansloven til rejseunderstøttelser. Man har derimod fundet det rimeligt, at den almindelige bevilling ad finanslovkonto § 17 III. A. 2. a. Understøttelser til unge, uformuende elevers ophold og uddannelse på tekniske skoler og fagskoler, søges forhøjet med 50.000 kr. fra 1. april d. å. at regne.

Under henvisning til foranstående tillader jeg mig herved at anmode det ærede finansudvalg om ved 3. behandling af forslag til finanslov for finansåret 1951—52 på mine vegne at ville stille følgende ændringsforslag: